

اخبار مراکز علمی

پیش اجلاسیه نظریه محله پدیده پایدار اجتماعی با مرکزیت مسجد در شهر ایرانی اسلامی برگزار شد

به گزارش روابط عمومی دبیرخانه هیأت حمایت از کرسی های نظریه پردازی، نقد و مناظره، پیش اجلاسیه نظریه «محله پدیده پایدار اجتماعی با مرکزیت مسجد (با عملکرد مذهبی، فرهنگی و اجتماعی) در شهر ایرانی اسلامی» به همت معاونت پژوهشی دانشگاه تربیت مدرس و دبیرخانه هیأت حمایت از کرسی های نظریه پردازی برگزار شد. در این نشست علمی که با سخنرانی دکتر محمدرضا پور جعفر به عنوان ارائه دهنده نظریه همراه بود؛ آقایان دکتر عبدالحمید نقره کار، مصطفی بهزادفر و حسین سلطان زاده به عنوان شورای داوران و آقایان دکتر علی اکبر تقوایی، اصغر فهیمی فر و حجت الاسلام کوچکیان به عنوان ناقدان طرحنامه در این پیش اجلاسیه حضور داشته اند. دکتر پور جعفر درباره نظریه خود گفت: در حالی که محله ایرانی اسلامی به صورت واحدی اجتماعی، پایداری خود را با ارزش ها و سرمایه های اجتماعی محلی و با مرکزیت محلی همچون مسجد یا حسینیه به منزله ی کانونی برای فعالیت های مذهبی، فرهنگی و اجتماعی در دورانی متممادی به نمایش گذاشته است، بنابراین لازم است، ضمن ارتقا محله های موجود به عنوان پایگاه هایی اجتماعی بر اساس اندوخته های فرهنگی- اجتماعی، از بازآفرینی این واحد ارزشمند شهری با مرکزیت مسجد، و همچنین در برنامه ریزی و طراحی محله های جدید چه در حوزه گسترش شهرها و چه در شهرهای جدید در حال و آینده کوشا باشیم. در این ارتباط سعی گردیده تا در قالب نظریه ای براساس فرهنگ اسلامی و پیشینه شهرسازی در دوران اسلامی در ایران ویژگی های محیط مسکونی استنتاج و الگوی کاربردی برای محله ای ایرانی اسلامی ارائه گردد. وی افزود: از آنجا که به مبانی کلی برنامه ریزی و طراحی این محله ها مربوط می شود، از نظر برنامه ریزی باید اندازه و جمعیت حدودی یک محله براساس فرهنگ ایرانی اسلامی تعیین شود. از نظر شکل و فرم، این محلات بهتر است از دانه بندی نرم، بافت هماهنگ و وحدت بخشی برخوردار باشند. مسجد (و یا حسینیه) باید به مثابه عنصری چه از نظر اجتماعی و چه از نظر فیزیکی جذاب و به عنوان سمبل و نشانه ای با هویت ایرانی اسلامی از لحاظ بصری، عملکردی و جهت یابی به خوبی برای اینگونه محله ها عمل کند.

در شماره آینده می خوانیم:

گفتگو با حجت الاسلام دکتر منصور میراحمدی دبیرکمیته دستگاهی دانشگاه شهید بهشتی

اجلاسیه نهایی کرسی نظریه پردازی در واحد علوم و تحقیقات:

طرحنامه «فضای حیات طیبه: شهر آرمانی اسلام»

اجلاسیه نهایی نظریه «فضای حیات طیبه: شهر آرمانی اسلام (مبانی، ارکان، اسوه ها، صفات، جلوه ها و تجلیات)» چهارشنبه ۲۶ خردادماه ۱۳۹۵ در واحد علوم و تحقیقات دانشگاه آزاد اسلامی برگزار شد و مورد نقد و بررسی ناقدان و داوران قرار گرفت. به گزارش روابط عمومی دبیرخانه هیأت حمایت از کرسی های نظریه پردازی، نقد و مناظره در این نشست علمی دکتر محمد نقی زاده به عنوان ارائه دهنده نظریه سخنرانی داشت و دکتر محمدرضا بمانیان، مصطفی بهزادفر، علی اکبر تقوایی و دکتر پروین پرتویی به عنوان اعضای شورای داوران و دکتر حسین سلطان زاده، هاشم داداش پور و سید عبدالهادی دانش پور به عنوان ناقدان بحث حضور داشتند که طی آن، این طرحنامه به عنوان نظریه از سوی هیئت داوران پذیرفته شد.

معرفی صاحب نظریه

دکتر محمد نقی زاده دانشیار و عضو هیأت علمی دانشکده هنر و معماری واحد علوم و تحقیقات دانشگاه آزاد اسلامی تهران است. دکتر نقی زاده دارای دکترای طراحی شهری از دانشگاه نیوساوت ولز استرالیا است که در طول سالیان تدریس آثار زیادی پیرامون شهر اسلامی و آرمان شهر اسلامی در کارنامه خود دارد. نوع کارهای او در بردارنده نوآوری و بهره گیری از ظرفیت های معماری و هنر اسلامی در مباحث دانش شهرسازی و طراحی شهری است. از دکتر نقی زاده تا کنون بیش از ده کتاب تالیف و صد مقاله نیز به چاپ رسیده است.

مسئله اصلی نظریه

امروزه به انحاء گوناگون از شهر اسلامی سخن به میان می آید، بدون آنکه ویژگی های آن روشن باشد. در واقع، عموماً در باره ماهیت شهر اسلامی و به ویژه مبانی اسلامی آن و جایگاه آن در آموزه های دینی تفاهمی وجود ندارد. نظریه حاضر بر آن است تا اصلی ترین ویژگی های شهر آرمانی اسلام را که بتواند مرجعی برای تجلی کالبدی بخشیدن به آن در این دنیا باشد با استناد به کلام الهی تبیین نماید. برای هر اثر انسانی «الگوی» مفروض است؛ هر پدیده ای دارای «مبانی» خاص خود است؛ هر چیزی دارای «ارکان» است که بدون آنها، پدیده مورد نظر امکان ظهور و بروز نخواهد یافت. علاوه بر اینها، هر پدیده ای «صفتی» نیز دارد؛ و مضاف بر اینها، برای شکل دادن و ایجاد آن باید «اصولی» را به کار گرفت؛ که با بکار بستن آنها وجه عینی و کالبدی موضوع مورد نظر (به تناسب شرایط زمان و مکان و امکانات در دسترس) متجلی خواهد شد. شهر آرمانی اسلام نیز از این قاعده مستثنی نیست. سخن اصلی این است که «الگو»، «مبانی»، «ارکان»، «صفات» و «اصول» راهبردهای «شهر آرمانی اسلام» که بنا بر آموزه های قرآنی آن را «فضای حیات طیبه» می نامیم، از متن قرآن کریم و آموزه های دینی متکی بر کتاب الهی قابل استنتاج و تدوین هستند. به این ترتیب، شهر آرمانی اسلام یک مفهوم و یک صورت مثالی است که تحقق آن در عالم خارج، بسته به شرایط زمان و مکان و امکانات در دسترس، تجلیات متنوعی (در قالب کثرتی در وحدت) خواهد داشت. ضمن آن که هر شهری که شهر اسلامی نامیده میشود، به اندازه های اسلامی است که بتواند آن صورت اصلی را به نمایش بگذارد؛ یا به آن نزدیک باشد. با استناد به آموزه های دینی و بالاخص کلام الهی، الگوی «شهر آرمانی اسلام» مکه مکرمه مورد نظر حضرت ابراهیم (ع) است که در آن همه نیازهای روحانی و نفسانی و جسمانی انسان به طور توأمان تأمین است. ● مبانی آن که از اصول دین استخراج می شوند عبارتند از: توحید (وحدت در کثرت)، عدالت گستری، رهبری الهی، و اخلاق گرایی مبتنی بر معنویت.

- ارکان شهر آرمانی اسلام نیز، مؤمنین، ارتباطات اسلامی و آثار منتج از افعال اسلامی هستند.
- اما صفات شهر آرمانی اسلام حاصل جمعیت دو دسته اصول است: یکی صفات فعل الهی که مقام خلیفه الهی و امانت داری انسان ایجاب می کند تا آن گونه عمل کند؛ و دیگری صفات فعل انسانی است که محیط باید بتواند زمینه بروز ارزشها و پیشگیری از ظهور ضد ارزشها را فراهم کند.
- با اتکا و استناد به موضوعات چهارگانه فوق، اصول طراحی و برنامه ریزی شهر آرمانی اسلام تدوین خواهد شد، که با به کار بستن آنها با توجه به شرایط زمان و مکان و امکانات در دسترس و در پرتو عقلانیت و بهره گیری از تجارب بشری، جلوه های متنوعی از شهر اسلامی به عرصه ظهور خواهد رسید.

به این ترتیب:

تجلی شهر اسلامی در این دنیا و در عالی ترین صورت آن، شهری است که در آن «انسان کامل» (و مؤمنین) بتوانند مطابق «ارتباطات» (قوانین و رفتارها و اخلاقیاتی) که از چشمه وحی اخذ و تدوین شده اند، به خلق محیط و کالبدی بپردازند که آن محیط شایستگی ظرف «حیات طیبه» بودن را دارا باشد. و مؤمن بتوانند به «شیوه مسلمانی» در فضا و محیطی متعادل، که بر اساس این «ارتباطات» و «شیوه زیست» ساخته شده است، زندگی کنند.

اخبار دبیرخانه

برگزاری جلسه کرسی علوم رفتاری

جلسه کرسی علوم رفتاری شنبه ۲۶ تیرماه در محل دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی برگزار خواهد شد. به گزارش روابط عمومی دبیرخانه هیأت حمایت از کرسی های نظریه پردازی، نقد و مناظره جلسه شورای علمی کرسی علوم رفتاری روز شنبه ۲۶ تیرماه از ساعت ۱۷ الی ۱۹ در محل دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی تشکیل می گردد. در این جلسه قرار است چند طرحنامه علمی بررسی و تصمیم گیری نهایی شود و همچنین اعضای کرسی پیرامون استفاده از ظرفیت دانشکده های روانشناسی و علوم تربیتی برای احصاء نقدها، نوآوری ها و نظریه های این حوزه به بحث و تبادل نظر بپردازند. گفتنی است «هیأت حمایت از کرسی های نظریه پردازی، نقد و مناظره» شورای عالی انقلاب فرهنگی دارای پنج کرسی علمی علوم عقلی، علوم نقلی، علوم رفتاری، علوم اجتماعی و کرسی هنر، معماری و شهرسازی است. بر اساس آئین نامه های حمایت از نظریه پردازان موفق، مدعاهای علمی که با تشکیل اجلاسیه رسمی، پس از نقد و ارزیابی و دفاع، از سوی شورای داور، تعیین رتبه شده و امتیاز کافی کسب می کنند، برحسب مورد، از حمایت های حقوقی، علمی و ترویجی و اجتماعی برخوردار می شوند.

برگزاری جلسه کرسی علوم نقلی

جلسه کرسی علوم نقلی شنبه ۲۶ تیرماه برگزار می شود. به گزارش روابط عمومی دبیرخانه هیأت حمایت از کرسی های نظریه پردازی، نقد و مناظره جلسه شورای علمی کرسی علوم نقلی روز شنبه ۲۶ تیرماه از ساعت ۲۰ الی ۲۲ در محل پژوهشکده فرهنگ و اندیشه اسلامی دفتر قم برگزار می شود. در این جلسه قرار است چند طرحنامه بررسی اولیه شود و همچنین اعضای کرسی در خصوص راهکارهای ترویج نظریه پردازی در مجامع علمی دانشگاهی و حوزوی به بحث و تبادل نظر بپردازند. لازم به ذکر است که هیأت حمایت از کرسی های نظریه پردازی، نقد و مناظره، در اغلب دانشگاه ها، شورای نظریه پردازی تشکیل داده است. لذا اساتید و صاحب نظران محترم می توانند طرحنامه خود را از طریق مرکز علمی محل اشتغال خود به دبیرخانه هیأت حمایت از کرسی های نظریه پردازی، نقد و مناظره، ارسال فرمایند. همچنین امکان ارسال مستقیم طرحنامه به دبیرخانه هیأت حمایت از طریق ایمیل Heiatehemayat@gmail.com وجود دارد.

شناسنامه

مدیر مسئول: عبدالحسین خسروپناه
سرمدبیر: مصطفی اسماعیلی
مدیر اجرایی: علی اکبر مسگر
هیأت تحریریه: مرتضی کیمیجانی، ابوالفضل صیامیان گرجی
نشریه خبری (نظر) به صورت هفتگی توسط دبیرخانه هیأت حمایت از کرسی های نظریه پردازی نقد و مناظره منتشر می شود. منتظر دریافت اخبار شما جهت درج در این نشریه و همچنین پیشنهادات و انتقادات سازنده شما هستیم.
شماره تماس: ۰۲۱-۶۱۳۵۲۲۴۰